

ZARZĄDZENIE NR PM-2729/16
PREZYDENTA MIASTA GLIWICE
z dnia 29 kwietnia 2016

w sprawie strategii zarządzania długiem Miasta Gliwice.

Na podstawie art. 33 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 446)

zarządza się, co następuje:

- § 1. Wprowadzić strategię zarządzania długiem Miasta Gliwice określoną w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia.
- § 2. Odpowiedzialnym za wykonanie niniejszego zarządzenia jest Naczelnik Biura Zarządzania Płynnością Finansową.
- § 3. Za okresowy przegląd zarządzenia oraz jego aktualizację odpowiedzialny jest Naczelnik Biura Zarządzania Płynnością Finansową.
- § 4. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia sprawuje Skarbnik Miasta.
- § 5. Zarządzenie podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej.
- § 6. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.
- § 7. Traci moc Zarządzenie nr PM-721/2015 Prezydenta Miasta Gliwice z dnia 16 kwietnia 2015 r.

Zastępca Prezydenta Miasta

Piotr Wieczorek

Naczelnik Biura
Zarządzania Płynnością Finansową

Marta Tartanus-Oryszczak

ADWOKAT
Marlene Weissensteiner

Uzasadnienie

Zarządzenie wprowadza się w celu określenia zasad dotyczących sposobu finansowania potrzeb pożyczkowych Miasta oraz zapewnienia jego bezpieczeństwa finansowego poprzez racjonalne gospodarowanie posiadanymi środkami.

Skarbnik Miasta

Ryszard Reszke

29.04.2016

Naczelnik Biura
Zarządzania Płynnością Finansową

Marta Tartanus-Oryszczak

Strategia zarządzania długiem Miasta Gliwice

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE.	4
2.	ZMIANY W ZAKRESIE WIELKOŚCI I STRUKTURY DŁUGU MIASTA GLIWICE.	4
2.1.	Wielkość długu w latach	4
2.2.	Koszty obsługi długu	5
2.3.	Instrumenty dłużne	8
2.4.	Wskaźniki	9
3.	UWARUNKOWANIA STRATEGII.	10
3.1.	Założenia makroekonomiczne	10
3.2.	Uwarunkowania krajowe i międzynarodowe	12
3.3.	Założenia realizacji inwestycji	12
4.	CEL STRATEGII ZARZĄDZANIA DŁUGIEM	14
4.1.	Identyfikacja oraz kontrola ryzyk związanych z zarządzaniem długiem.	14
5.	ZADANIA STRATEGII.	17
6.	ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ STRATEGII.	18

1. Wprowadzenie.

Strategia zarządzania długiem Miasta Gliwice służy realizacji i wspieraniu działań na rzecz rozwoju Miasta poprzez optymalne wykorzystanie dostępnych środków finansowych oraz przy zachowaniu bezpieczeństwa środków publicznych.

Zarządzanie długiem obejmuje decyzje dotyczące sposobu finansowania potrzeb pożyczkowych Miasta, poprzez dobór odpowiednich instrumentów umożliwiających realizację wymaganych płatności, przy możliwie najniższym do uzyskania koszcie ich obsługi oraz zachowaniu poziomu akceptowalnego ryzyka. Prowadzi do utrzymania szeroko rozumianej płynności finansowej Miasta, poprzez racjonalne gospodarowanie środkami finansowymi, a także stanowi podstawę dla procesów decyzyjnych Kierownictwa Miasta.

Instrumentem stosowanym w planowaniu finansowym w jednostkach samorządu terytorialnego, jaki wprowadziła ustawa o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. jest **wieloletnia prognoza finansowa**. Stanowi ona dokument planistyczny, przyjmowany w drodze uchwały organu stanowiącego, dający podstawę do prowadzenia racjonalnej, odpowiedzialnej i stabilnej polityki finansowej. Określa między innymi prognozę dochodów i wydatków oraz prognozę kwoty długu, a także zawiera wykaz przedsięwzięć wieloletnich planowanych do realizacji. Prognoza kształtowania się dochodów i wydatków pozwala, w perspektywie wieloletniej, na określenie możliwych do poniesienia nakładów inwestycyjnych. Jest podstawą do zaplanowania dopuszczalnej kwoty długu, która nie zagraża stabilności finansowej Miasta.

Efektom przyjętej polityki finansowej Miasta przedstawionej w strategii są konkretne założenia oraz dane finansowe ujęte w wieloletniej prognozie finansowej Miasta.

2. Zmiany w zakresie wielkości i struktury długu Miasta Gliwice.

Poniżej przedstawiono zmiany, dotyczące wielkości i struktury zadłużenia Miasta Gliwice, od roku 2011.

2.1. Wielkość długu w latach

Do roku 2010 uzyskiwane przez Miasto dochody, pozwalały na realizację założonego planu inwestycyjnego prawie wyłącznie przy wykorzystaniu środków własnych, dotacji oraz współfinansowania unijnego. Wyjątkiem były preferencyjne pożyczki, zaciągane w głównej mierze na termomodernizacje budynków oświatowych, udzielane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Dzięki umorzeniu części zaciągniętych

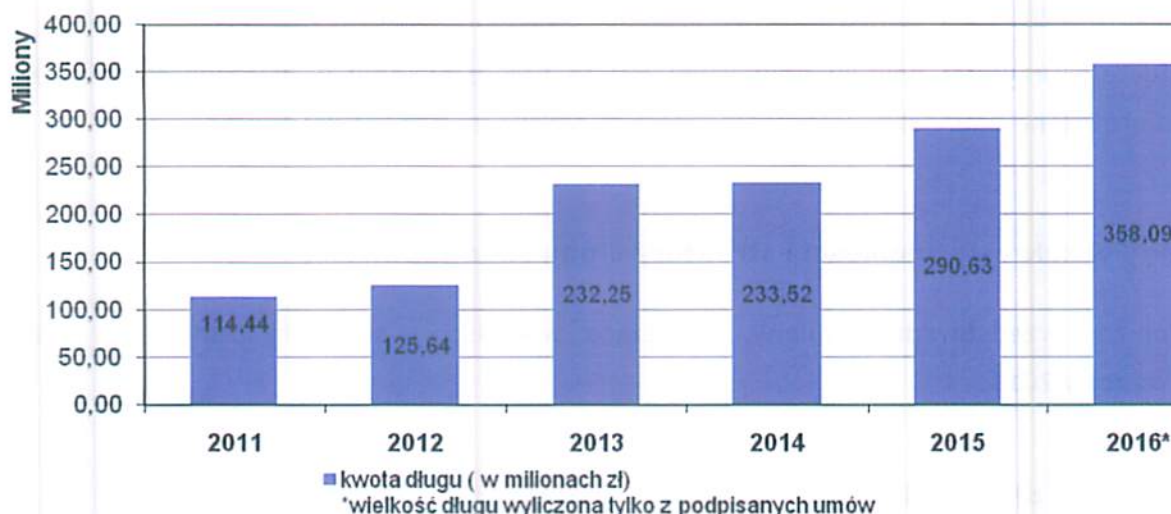
pożyczek (po spłacie co najmniej 50%), Miasto mogło wydatkować, uzyskane w ten sposób dodatkowe 6,3 mln zł, na kolejne termomodernizacje obiektów.

Począwszy od 2011 roku, Miasto zaczęło realizować, przygotowany wcześniej, prorozwojowy plan inwestycyjny (poziom wydatków majątkowych w 2011 roku w stosunku do roku poprzedniego wyniósł 154%). W listopadzie 2011 roku Miasto podpisało z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym umowę kredytową na kwotę 150 mln zł na finansowanie szeregu inwestycji (tzw. kredyt ramowy). W ramach kontraktu, w tym samym roku wpłynęła pierwsza transza w kwocie 69 mln zł, a rok później druga na kwotę 54 mln zł. W roku 2014 podjęto działania, które zakończyły się zwiększeniem kwoty kredytu do 180 mln zł. Ostatnia transza, wyczerpująca cały przyznany limit, w kwocie 57 mln zł wpłynęła w 2015 r.

Pod koniec 2012 roku Miasto sfinalizowało drugi kontrakt z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym na kwotę 182,5 mln zł, z przeznaczeniem na finansowanie budowy hali widowiskowo-sportowej. Pierwsza transza w wysokości 108 mln zł wpłynęła w 2013 roku, wykorzystanie pozostałej części kredytu jest zaplanowane na rok 2016.

W 2015 r. miasto uzyskało kolejną decyzję kredytową Europejskiego Banku Inwestycyjnego na kwotę 400 mln zł z maksymalnym terminem wykorzystania do 2021 r.

Wykres 1. Kwota długu zaciągniętego i planowanego do zaciągnięcia (wynikającego wyłącznie z podpisanych umów) w latach 2011-2016.

2.2. Koszty obsługi długu

Poszukując źródeł finansowania zewnętrznego, Miasto stara się zoptymalizować wszystkie jego parametry. Jeden z najważniejszych stanowi koszt, po jakim pozyskiwane jest

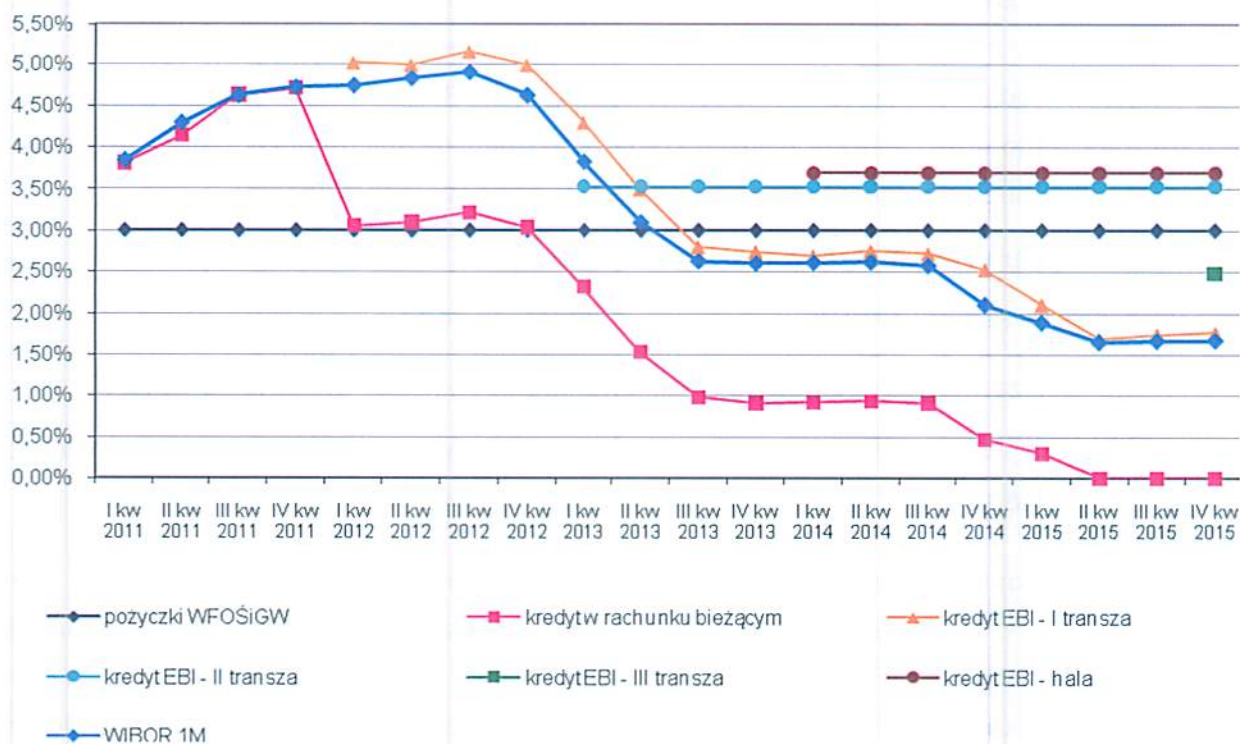
finansowanie. Oprocentowanie instrumentów finansowych, jakie Miasto posiada w swoim portfelu jest zróżnicowane. Pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach oparte są o stopę redyskonta weksli Narodowego Banku Polskiego. Koszt kredytu w rachunku skonsolidowanym, kredytu pomostowego oraz pierwsza transza kredytu z Europejskiego Banku Inwestycyjnego bazują na rynkowych stopach procentowych - odpowiednio jedno i trzymiesięczny WIBOR. Natomiast druga i trzecia transza kredytu ramowego oraz pierwsza transza kredytu na finansowanie budowy hali z Europejskiego Banku Inwestycyjnego oprocentowane są na stałym poziomie odpowiednio:

- druga transza kredytu ramowego: 3,53% do 2017 r.,
- trzecia transza kredytu ramowego: 2,479% do 2020 r.,
- pierwsza transza kredytu na finansowanie budowy hali: 3,691% do 2018 r.

Na Wykresie 2 zaprezentowano średnie oprocentowanie portfela kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Miasto Gliwice oraz kształtowanie się rynkowej stopy WIBOR 1M.

Poziom oprocentowania pierwszej transzy kredytu z Europejskiego Banku Inwestycyjnego od ostatniego kwartału 2012 roku dość znacząco spadał, co związane było z serią obniżek stóp procentowych Narodowego Banku Polskiego. Dopiero od trzeciego kwartału 2015 roku poziom oprocentowania nieznacznie zaczął rosnąć, jednak na koniec roku nadal utrzymywał się na niskim poziomie 1,76%. Skokowy spadek oprocentowania kredytu w rachunku bieżącym, wiąże się z podpisaniem nowej umowy na obsługę bankową budżetu Miasta Gliwice w latach 2012-2016. Zgodnie z jej zapisami, oprocentowanie kredytu bazuje na jednomiesięcznej stawce WIBOR pomniejszonej o marżę banku w wysokości 170 punktów bazowych. Na koniec 2015 roku z uwagi na niski poziom WIBOR 1M oprocentowanie spadło do poziomu 0,0%. W poprzedniej umowie na obsługę bankową, oprocentowanie ustalone było na poziomie samej stawki rynkowej WIBOR 1M.

Wykres 2. Średnie oprocentowanie zadłużenia Miasta w ujęciu kwartalnym w latach 2011-2015.

W trakcie trwania inwestycji odsetki od zadłużenia zaciągniętego na jej realizację, są doliczane do wartości inwestycji, a dopiero po jej zakończeniu księgowane jako obsługa długu. Kształtowanie się wydatków na obsługę długu, w podziale na kwartały oraz instrumenty finansowe, zostało przedstawione na Wykresie 3. Zmiany wartości odsetek od pożyczek z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach wynikają z różnego salda pożyczek w czasie. W I kwartale 2012 roku rozpoczęła się obsługa pierwszej transzy kredytu ramowego z Europejskiego Banku Inwestycyjnego. Zwiększona wartość obsługi kredytów z EBI w III i IV kwartale 2012 roku oraz I kwartale zarówno 2014 i 2015 roku wynika z zakończenia poszczególnych inwestycji współfinansowanych z tych środków, natomiast wzrost w I kwartale 2013 roku jest związany z rozpoczęciem obsługi drugiej transzy kredytu ramowego.

Wykres 3. Wysokość zapłaconych odsetek w ujęciu kwartalnym w latach 2011-2015 (w zł).

2.3. Instrumenty dłużne

Zaspokajanie potrzeb pożyczkowych Miasta od roku 2010, odbywało się za pomocą portfela zróżnicowanych instrumentów finansowych. Poza wymienionymi wcześniej preferencyjnymi pożyczkami z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach oraz kredytami z Europejskiego Banku Inwestycyjnego, Miasto korzysta z kredytu odnawialnego w rachunku bieżącym.

Kredyt ten został udzielony w ramach umowy na obsługę bankową budżetu Miasta Gliwice (aktualna umowa zawarta na lata 2012-2016). Zaoferowane przez bank oprocentowanie jest bardzo korzystne, co pozwala Miastu na elastyczne zarządzanie środkami budżetowymi w ciągu roku i pokrywanie przejściowego deficytu w kwocie do 60 mln zł z kredytu w rachunku bieżącym. Dodatkowo, w związku z tym, że Miasto zarządza rachunkami wszystkich swoich jednostek w sposób skonsolidowany, odsetki od tego kredytu płacone są dopiero w momencie, gdy ujemne saldo rachunku podstawowego jest wyższe niż zsumowana wartość sald na rachunkach bankowych Miasta, urzędu i pozostałych jednostek organizacyjnych.

W ramach tej samej umowy z bankiem, Miasto może korzystać z kredytu pomostowego w wysokości do 60 mln zł. Kredyt ten, będący krótkoterminowym finansowaniem zaciągany na okres do jednego tygodnia, może być zaciągnięty na przełomie roku, a spłacony w pierwszych dniach roku następnego. Oprocentowanie tego instrumentu jest takie samo, jak kredytu odnawialnego w rachunku bieżącym.

2.4. Wskaźniki

Obowiązujące do końca 2013 r. wskaźniki: zadłużenia oraz obsługi zadłużenia były zawsze spełnione, a ich poziom utrzymywany był znacznie poniżej maksymalnych dozwolonych wielkości. Aktualnie obowiązujący indywidualny wskaźnik zadłużenia jest również spełniony, a kształtowanie się jego poziomu w poszczególnych latach jest na bieżąco monitorowane.

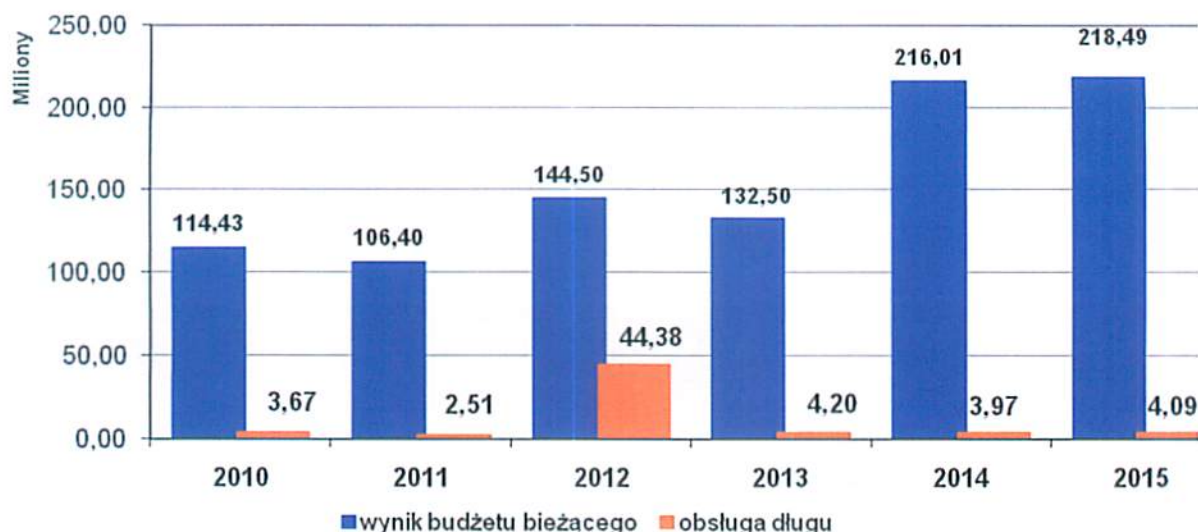
Wykres 4. Maksymalny możliwy poziom obsługi zadłużenia w latach 2015-2025.

(*dane w latach 2016-2025 zgodnie z uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Gliwice – stan na 17-03-2016 r.)

Ustawa o finansach publicznych z 2009 roku, wprowadziła obowiązek utrzymywania zrównoważonego budżetu bieżącego. Przepis art. 242 ust 2. stanowi, że na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki. Przepis ten, po okresie przejściowym, obowiązuje od 2011 roku. Miasto Gliwice zawsze utrzymywało znaczną nadwyżkę budżetu bieżącego, starając się optymalizować wydatki bieżące, przy jednoczesnych wysiłkach mających na celu zwiększenie bazy podatkowej i utrzymaniu tendencji wzrostowej dochodów bieżących. Wysoka nadwyżka bieżąca pozwala na bezpieczną obsługę zaciągniętego zadłużenia oraz na realizację planowanych inwestycji.

Wykres 5. Wynik budżetu bieżącego w porównaniu do obsługi długu (w zł).

Dodatkowym wskaźnikiem, który w ostatnich latach wpisał się w schemat analiz wskaźnikowych jednostek samorządu terytorialnego, jest poziom nadwyżki operacyjnej, liczonej jako różnica między dochodami operacyjnymi (dochody bieżące pomniejszone o dochody finansowe oraz wpłaty z zysku i dywidendy) a wydatkami operacyjnymi (wydatki bieżące pomniejszone o obsługę długu oraz dopłaty w spółkach prawa handlowego). Nadwyżka operacyjna jest jedną z ważniejszych wielkości obrazujących sytuację finansową Miasta. Jest podstawą do oceny jego potencjału inwestycyjnego oraz zdolności kredytowej. Informuje także, jakimi środkami Miasto dysponuje po zrealizowaniu wydatków operacyjnych. Wyniki operacyjne Gliwic w 2015 r. były nadal korzystne, a marża operacyjna utrzymywała się na wysokim poziomie 15,67% (w 2014 r. 16,70%, w 2013 r. 12,94%).

3. Uwarunkowania strategii.

3.1. Założenia makroekonomiczne

Strategia zarządzania długiem określa wytyczne dla tworzenia wieloletniej prognozy finansowej, która stanowi fundament niezbędny dla konstruowania pozostałych strategii Miasta. Założenia makroekonomiczne przyjęte dla jej stworzenia, wynikają z danych przygotowywanych przez Ministerstwo Finansów. Bazą dla prognozy przygotowanej na potrzeby projektu budżetu na 2016 rok i projektu WPF są wskaźniki zaprezentowane w Tabeli 1. W przypadku zmian w otoczeniu makroekonomicznym Miasta możliwa jest zmiana ich wartości.

Tabela 1. Wytyczne Ministerstwa Finansów dotyczące założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego - aktualizacja październik 2015 rok.

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	2021
PKB - produkt krajowy brutto	103,8	103,9	104,0	103,9	103,8	103,7

CPI - inflacja	101,7	101,8	102,5	102,5	102,5	102,5
----------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Wyszczególnienie	2022	2023	2024	2025	2026	2027
PKB - produkt krajowy brutto	103,5	103,3	103,1	103,0	103,0	103,0

CPI - inflacja	102,5	102,5	102,5	102,5	102,5	102,5
----------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Wyszczególnienie	2028	2029	2030	2031	2032	2033
PKB - produkt krajowy brutto	103,0	102,8	102,8	102,8	102,7	102,7

CPI - inflacja	102,5	102,5	102,5	102,5	102,5	102,5
----------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Wyszczególnienie	2034
PKB - produkt krajowy brutto	102,6

CPI - inflacja	102,5
----------------	-------

3.2. Uwarunkowania krajowe i międzynarodowe

Na tle regionu i całego kraju Gliwice rozwijają się bardzo dynamicznie. W 2013 roku PKB na 1 mieszkańca dla podregionu gliwickiego, który obejmuje Gliwice, Zabrze oraz okoliczne miasta i gminy, stanowił 118,4% średniej krajowej, co uplasowało podregion gliwicki na 13 pozycji wśród wszystkich podregionów w Polsce. Stopa bezrobocia w mieście, po niewielkim wzroście w latach 2012-2013 zaczęła ponownie spadać i w dalszym ciągu pozostaje znacznie poniżej stopy bezrobocia dla całego kraju (9,8% na koniec 2015 r.).

Tabela 2. Stopa bezrobocia w Gliwicach w latach 2010-2015.

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Stopa bezrobocia	6,8%	6,4%	7,2%	7,5%	6,4%	5,6%

Po niewielkim spowolnieniu związanym z ogólnoswiatowym kryzysem, które ujawniło się w szczególności w wielkości przekazanych przez Ministerstwo Finansów udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych, w podatku od czynności cywilnoprawnych oraz w sprzedaży majątku, w ostatnich trzech latach sytuacja uległa znacznej poprawie. Aktualnie tempo wzrostu gospodarczego kształtuje się na relatywnie wysokim poziomie. Przewiduje się, iż taka sytuacja w najbliższym czasie będzie się utrzymywać przy trwającej jednocześnie niskiej presji inflacyjnej. Impulsem do szybszego rozwoju powinno być również przyspieszenie tempa wzrostu konsumpcji gospodarstw domowych (m.in. w wyniku realizacji rządowego programu 500+), wzrost dochodów podatkowych związanych ze wzrostem płac oraz stopy procentowe Narodowego Banku Polskiego, które znajdują się obecnie na rekordowo niskim poziomie (w okresie od listopada 2012 roku do marca 2015 roku spadły o 300 punktów bazowych i pozostały niezmiennione). Po zakończeniu perspektywy finansowej 2007-2013 wyhamowały inwestycje związane z realizacją projektów ze środków UE, jednak przewiduje się, iż w kolejnych latach działania prowadzone w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 stopniowo pobudzą dynamikę inwestycji w samorządach.

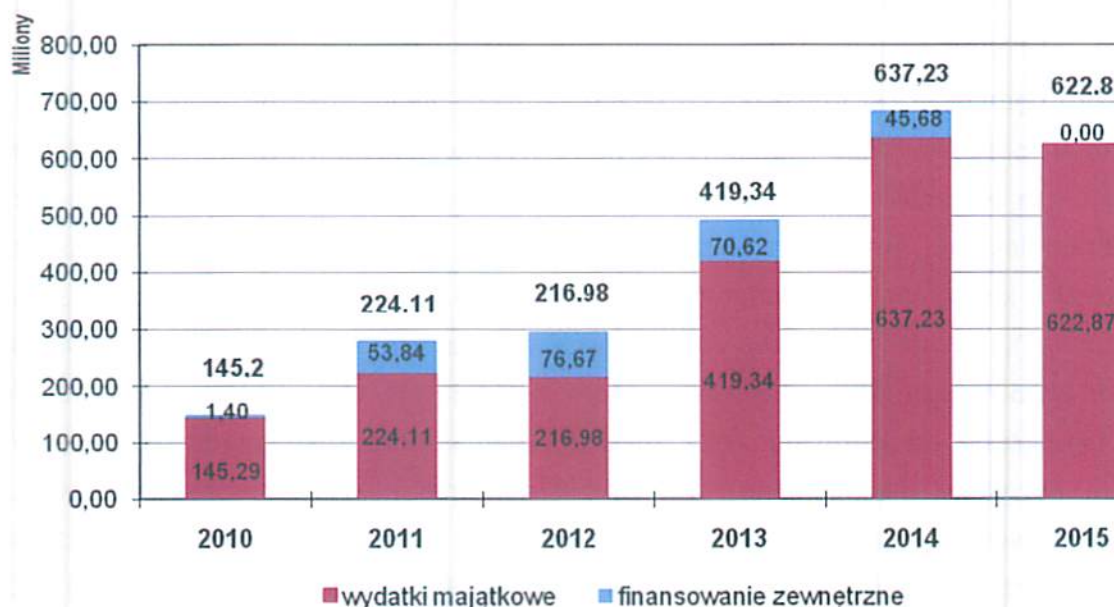
3.3. Założenia realizacji inwestycji

Zadłużenie planowane do zaciągnięcia w wieloletniej prognozie finansowej, wynika z poziomu wieloletnich przedsięwzięć inwestycyjnych ujętych w załączniku, a także z poziomu inwestycji jednorocznych. Do załącznika wprowadzane są projekty możliwe do realizacji, najczęściej posiadające już gotową dokumentację. Natomiast lista zamierzeń inwestycyjnych samorządu, jest ujęta w wieloletnim planie inwestycyjnym, przyjmowanym raz do roku w drodze uchwały Rady Miejskiej w Gliwicach. Jest on jednym z narzędzi umożliwiających

skuteczne realizowanie polityki inwestycyjnej Miasta oraz realizację zadań mających strategiczne znaczenie dla jego rozwoju. Lista ta zawiera również projekty, dla których Miasto zamierza pozyskać finansowanie ze środków unijnych.

Poziom pozostałych wydatków inwestycyjnych, możliwych do realizacji (poza przedsięwzięciami wieloletnimi ujętymi w załączniku), zaplanowany na przyszłe lata w wieloletniej prognozie finansowej, wynika z możliwości finansowych Miasta. Na etapie sporządzania projektu budżetu i wieloletniej prognozy finansowej na kolejny rok, decyzją Kierownictwa Miasta poziom ten może być zwiększony i sfinansowany ze środków zewnętrznych zwrotnych, przy zachowaniu bezpieczeństwa finansowego oraz utrzymania oczekiwanego poziomu wskaźników. Z uwagi na dodatni wynik finansowy w 2015 roku, mimo planowanych środków na pokrycie deficytu budżetu, nie było konieczności skorzystania z finansowania zewnętrznego. W latach 2010-2015 struktura wydatków majątkowych kształtowała się w sposób zaprezentowany na wykresie 6 i 7.

Wykres 6. Finansowanie inwestycji środkami zewnętrznymi zwrotnymi (w milionach zł).

Wykres 7. Struktura wydatków na inwestycje (w milionach zł).

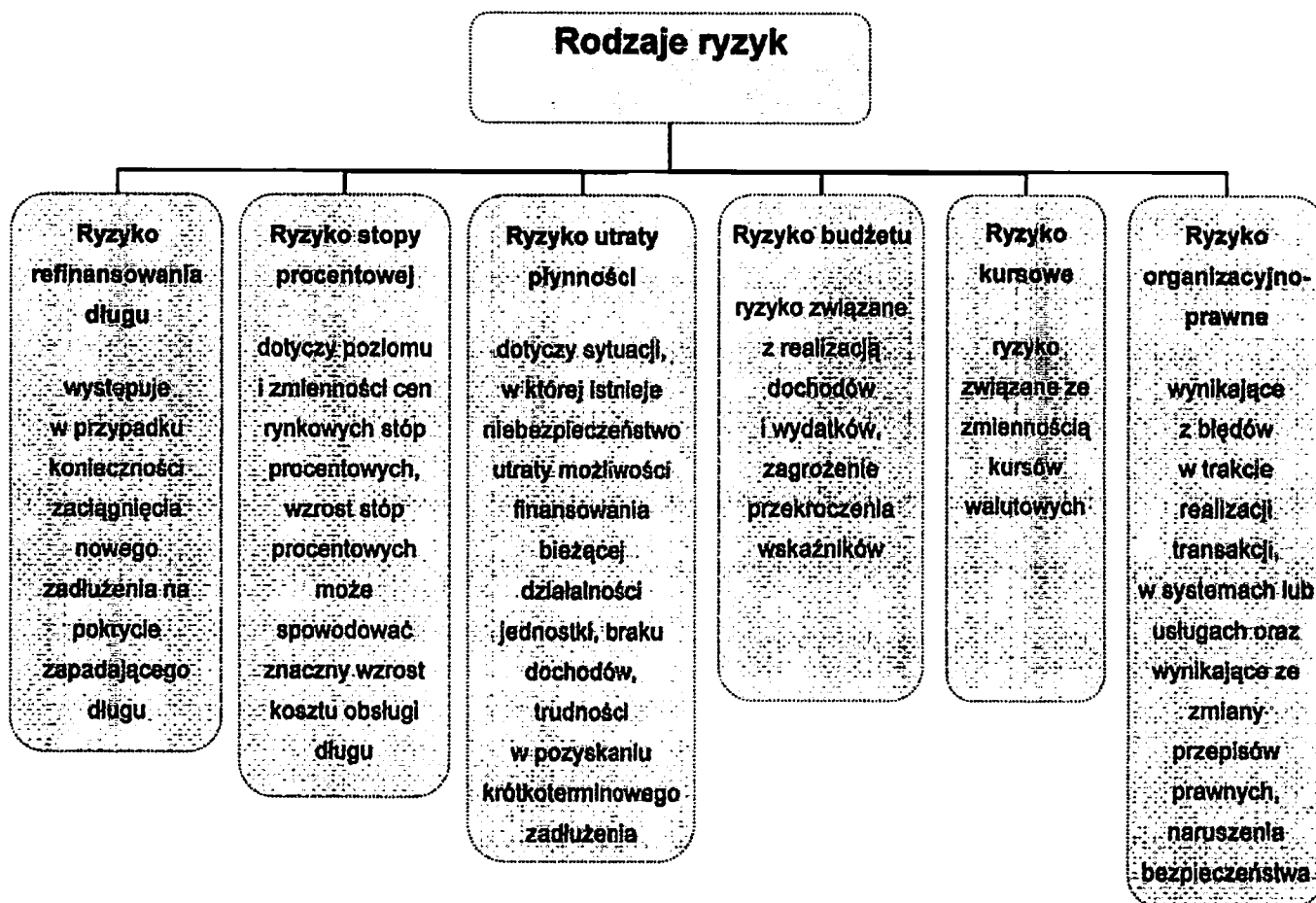
4. Cel strategii zarządzania długiem

Podstawowym celem strategii, któremu podporządkowane będą decyzje w zakresie zarządzania długiem, będzie **pozyskanie finansowania zwrotnego umożliwiającego terminową realizację zadań Miasta przy przyjętych ograniczeniach odnośnie poziomu poszczególnych ryzyk**. Dostosowanie przepływów pieniężnych związanych z długiem do dochodów i wydatków budżetu, pozwoli utrzymać płynność finansową Miasta oraz skutecznie stymulować jego rozwój.

4.1. Identyfikacja oraz kontrola ryzyk związanych z zarządzaniem długiem.

Analiza ryzyk związanych z zarządzaniem długiem opiera się na ocenie ryzyka, jego kwalifikacji, kontroli oraz sterowaniu ryzykiem. Pozwala ona utrzymać długoterminową równowagę finansową oraz ograniczyć ewentualne straty wynikające z operacji zaciągania długu.

Wykres 8. Potencjalne ryzyka zidentyfikowane w procesie zarządzania długiem Miasta Gliwice.

Określając miary zidentyfikowanych ryzyk Miasto stosuje odpowiednie instrumenty zarządzania ryzykiem.

Ryzyko refinansowania długu

1) *miary ryzyka:*

- średnia zapadalność długu wyrażona w latach (ATM – miara ryzyka refinansowania długu – im termin wykupu jest bardziej odległy, tym niższe ryzyko jego refinansowania),
- udział długu zapadającego w ciągu roku, w całości kwoty długu,
- struktura zapadalności długu,

2) *instrumenty zarządzania:*

- odpowiedni rozkład zapadalności instrumentów dłużnych – dążenie do równomiernego rozkładu płatności z tytułu obsługiwanego i wykupywanego długu w kolejnych latach,

- dążenie do zwiększania roli instrumentów średnio- i długoterminowych w finansowaniu potrzeb pożyczkowych Miasta,
- utrzymywanie wskaźnika spłaty długu, liczonego jako zadłużenie do nadwyżki bieżącej, na poziomie max 8 lat,
- utrzymywanie ATM długu na poziomie minimalnym równym wskaźnikowi spłaty długu, a max 20 lat,
- stosowanie opcji przedterminowego wykupu długu.

Ryzyko stopy procentowej

1) *miary ryzyka:*

- udział instrumentów o oprocentowaniu zmiennym,
- udział instrumentów o oprocentowaniu stałym,
- poziom podstawowych stóp procentowych,

2) *instrumenty zarządzania:*

- dywersyfikacja zadłużenia pod względem charakterystyki oprocentowania i jego rewizja w sytuacji spodziewanych zmian w polityce pieniężnej kraju (preferowane korzystne oprocentowanie stałe).

Ryzyko utraty płynności

1) *miary ryzyka:*

- stan środków finansowych na rachunku Miasta,
- wskaźnik płynności finansowej, liczony jako stosunek sumy dochodów i przychodów do sumy wydatków i rozchodów,

2) *instrumenty zarządzania:*

- monitorowanie sytuacji finansowej Miasta przy pomocy odpowiedniego systemu informatycznego,
- monitorowanie sytuacji finansowej Miasta w perspektywie średnio- i długoterminowej (rok budżetowy plus trzy kolejne lata),
- utrzymywanie bezpiecznego poziomu płynności budżetu Miasta przy efektywnym zarządzaniu wolnymi środkami będącymi w dyspozycji,
- dostępny kredyt w rachunku bieżącym Miasta na kwotę 60.000.000 zł,
- utrzymywanie wskaźnika płynności finansowej w przedziale 1-1,5.

Ryzyko budżetu

1) *miary ryzyka:*

- poziom nadwyżki oraz marży operacyjnej,
- dynamika wzrostu wydatków bieżących w odniesieniu do dynamiki wzrostu dochodów bieżących,
- zasada zrównoważonego budżetu,
- wskaźniki zadłużenia,

2) *instrumenty zarządzania:*

- stały monitoring poszczególnych wielkości finansowych i wskaźników,
- utrzymywanie marży operacyjnej na poziomie min. 8%,
- utrzymywanie dynamiki wzrostu wydatków bieżących poniżej dynamiki wzrostu dochodów bieżących i odpowiednia korekta wydatków w sytuacji spadku realizowanych dochodów w stosunku do pierwotnie planowanych,
- utrzymywanie wskaźnika zadłużenia bezpośredniego do dochodów ogółem na poziomie poniżej 50%.

Ryzyko organizacyjno-prawne

1) *instrumenty zarządzania:*

- zarządzaniem długiem zajmuje się utworzone w tym celu Biuro Zarządzania Płynnością Finansową,
- dedykowany system informatyczny,
- stosowanie odpowiednich procedur w zakresie zarządzania długiem.

Ryzyko kursowe (aktualnie nie występuje)

1) *instrumenty zarządzania:*

- korzystanie wyłącznie z instrumentów dłużnych nominowanych w PLN.

5. Zadania strategii.

Realizacja przyjętego celu strategii zarządzania długiem będzie następować poprzez:

- Optymalny dobór instrumentów dłużnych, uwzględniający założenia odnośnie poszczególnych ryzyk (w szczególności ryzyko refinansowania i ryzyko stopy procentowej) w postaci:
 - kredytu w PLN w banku komercyjnym lub obligacji na rynku krajowym,
 - kredytu w PLN w międzynarodowych instytucjach finansowych na rynku międzynarodowym.
- Utrzymywanie i coroczną aktualizację oceny ratingowej.
- Ograniczanie ryzyka utraty płynności poprzez stały monitoring systemu zarządzania płynnością, w skład którego wchodzi:
 - system rachunku skonsolidowanego,
 - kredyt w rachunku skonsolidowanym,
 - kredyt pomostowy,
 - system lokowania czasowo wolnych środków finansowych będących w dyspozycji Miasta.
- Stały monitoring wszystkich wskaźników określonych w niniejszej strategii, wieloletniej prognozie finansowej bądź innych dokumentach o charakterze wewnętrznym.

6. Zagrożenia związane z realizacją strategii.

Podstawowe zagrożenia dla realizacji niniejszej strategii wynikają z sytuacji makroekonomicznej. Należą do nich przede wszystkim:

- niższe tempo wzrostu gospodarczego,
- destabilizacja gospodarki krajowej i międzynarodowej – do negatywnych wstrząsów dla polskiej gospodarki może prowadzić sytuacja w Europie związana z kryzysem migracyjnym, ewentualne wyjście Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej, niestabilna sytuacja na wschodzie Europy czy pojawienie się ewentualnych zaburzeń w gospodarkach wschodzących,
- znaczący wzrost stóp procentowych w dalszej perspektywie czasowej,

- o dalsze zaostczenie wskaźników zadłużenia, obowiązujących jednostki samorządu terytorialnego, w związku z koniecznością ograniczania poziomu deficytu i długu krajowego,
- o mniejsze niż zakładane bądź brak wsparcia z funduszy unijnych,
- o niższy poziom dochodów bieżących niż zakładany, w szczególności dochodów z PIT, CIT, PCC w związku z sytuacją gospodarczą kraju lub zmianami przepisów prawnych (projektowanie podwyższenie kwoty wolnej od podatku),
- o wyższa dynamika wzrostu wydatków bieżących w stosunku do dochodów bieżących w związku np. ze zmianami prawnymi i narzuceniem nowych obowiązków na jednostki samorządu terytorialnego, bez zapewnienia odpowiedniego poziomu finansowania, ze złymi nawykami dysponentów środków budżetowych.

W celu zabezpieczenia się przed ewentualnym negatywnym wpływem czynników wskazanych powyżej, prowadzony jest stały monitoring wszystkich parametrów. Zakłada się również utrzymanie wysokiego poziomu nadwyżki operacyjnej w kolejnych latach, która może zrównoważyć ewentualne wystąpienie negatywnych zjawisk.

Każde podejmowane działanie, będzie skierowane na osiągnięcie celu przedstawionego w niniejszej strategii, czyli pozyskanie finansowania zwrotnego umożliwiającego terminową realizację zadań Miasta oraz stymulującego jego rozwój, przy zachowaniu bezpieczeństwa środków publicznych.

Zastępca Prezydenta Miasta
Piotr Wieczorek